

Αντιμετώπιση τα περισσότερα προβλήματα

Απαραίτητος ο οφθαλμολογικός έλεγχος στα παιδιά πριν αρχίσει το σχολείο

Δημοσίευση: 29 Αυγ 2017, 09:54 | Τελευταία ενημέρωση: 29 Αυγ 2017, 09:54

Τα προβλήματα όρασης μπορεί να κάνουν τη ζωή δύσκολη σε ανθρώπους κάθε ηλικίας, αλλά ειδικά στα παιδιά μπορεί να διαταράξουν τις ακαδημαϊκές επιδόσεις και να έχουν συνέπειες που επιμένουν στον χρόνο, προειδοποιούν οι ειδικοί.

Μάλιστα ορισμένες παθήσεις των ματιών, αν αφεθούν χωρίς θεραπεία, μπορεί να οδηγήσουν σε αναπτυξιακές υστερήσεις και μαθησιακές δυσκολίες, χωρίς ο κίνδυνος μόνιμης βλάβης της όρασης, σύμφωνα με επιστήμονες από το αμερικανικό Εθνικό Κέντρο Όρασης των Παιδιών & Οφθαλμολογικής Υγείας το οποίο χρηματοδοτείται από το ομοσπονδιακό Υπουργείο Υγείας & Ανθρώπινων Υψηρεσιών των ΗΠΑ.

Η συσχέτιση όρασης και μάθησης είναι πολύ ισχυρή. Μελέτες έχουν δείξει ότι το περίπου 80% όσων μαθαίνει το παιδί στο σχολείο παρουσιάζεται με οπτικό τρόπο, επομένως οποιαδήποτε διαταραχή της όρασης μπορεί να αποδειχθεί επιζήμια.

Οι διαταραχές αυτές είναι εξαιρετικά συνηθισμένες, αφού πάνω από ένα στα τέσσερα παιδιά σχολικής ηλικίας και το 5-10% των παιδιών προσχολικής ηλικίας πάσχουν από οφθαλμολογικά προβλήματα, ενώ πάνω από ένα στα πέντε έχει αδιάγνωστα προβλήματα στα μάτια επειδή δεν έχει ελεγχθεί ποτέ από έναν οφθαλμίατρο.

«Όταν το παιδί αντιμετωπίζει δυσκολίες στο σχολείο, από το να μη βλέπει καλά ό,τι γράφει ο δάσκαλος στον πίνακα έως το να μη μπορεί να διαβάσει σωστά, όχι μόνο παρεμποδίζεται η μάθηση, αλλά του προκαλείται σύγχυση, αισθάνεται άσχημα για τον εαυτό του και μπορεί τελικά να επηρεαστεί αρνητικά η στάση του απέναντι στη μάθηση καθαυτή, με ολέθριες συνέπειες για το μέλλον του», λέει ο χειρουργός-οφθαλμίατρος Δρ Αναστάσιος Ι. Κανελλόπουλος, MD, καθηγητής Οφθαλμολογίας Πανεπιστημίου Νέας Υόρκης, NYU Medical School.

«Δεδομένου λοιπόν ότι το τουλάχιστον 25% των παιδιών σχολικής ηλικίας έχουν οφθαλμολογικές παθήσεις, είναι πολύ σημαντικό να γίνεται προληπτικός έλεγχος της όρασης κάθε χρόνο πριν από την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς, ώστε να αντιμετωπιστεί εγκαίρως οποιοδήποτε δυνητικό εμπόδιο στην επιτυχία και την ευεξία του παιδιού στο σχολείο. Ας μην ξεχνάμε ότι τα περισσότερα οφθαλμολογικά προβλήματα στα παιδιά είναι αντιμετωπίσιμα, αν διαγνωστούν εγκαίρως», προσθέτει.

Η όραση είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που απαιτεί άριστη συνεργασία ματιών και εγκεφάλου. Σε αδρές γραμμές, οι διαταραχές της χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

- Διαθλαστικές ανωμαλίες ή αμετρωπίες. Είναι οι παθήσεις που δεν επιτρέπουν σωστή εστίαση του φωτός στο πίσω μέρος του ματιού (στον αμφιβληστροειδή χιτώνα), με συνέπεια να θολώνει η όραση. Υποπτα συμπτώματα είναι να σκύβει το παιδί πολύ κοντά στο βιβλίο για να διαβάσει ή να δυσκολεύεται να δει πράγματα που βρίσκονται σε απόσταση. Στις διαταραχές αυτές συμπεριλαμβάνονται η μυωπία, ο αστιγματισμός και η υπερμετρωπία (διαθλαστική ανωμαλία είναι και η πρεσβυωπία, αλλά αυτή δεν εκδηλώνεται σε παιδιά).
- Διαταραχές της λειτουργικής όρασης. Επηρεάζουν την ικανότητα των ματιών να βλέπουν τα αντικείμενα μέσα στο χώρο, δηλαδή να αντιλαμβάνονται το βάθος και τις διαστάσεις τους. Η φτωχή σύγκλιση των ματιών (όπως συμβαίνει στον στραβισμό) είναι κλασικό παράδειγμα. Οι διαταραχές της λειτουργικής όρασης μπορεί να προκαλέσουν θολή ή διπλή όραση (διπλωπία), κούραση των ματιών, πονοκεφάλους, αλλά και να κάνουν τα παιδιά να βλέπουν τα γράμματα ανάποδα, να μπερδεύουν παρόμοιες λέξεις κ.λπ.
- Διαταραχές της οπτικής αντίληψης. Οπτική αντίληψη σημαίνει να καταλαβαίνει κανείς τι βλέπει, να το αναγνωρίζει, να αξιολογεί τη σημασία του και να το συνδέει με πληροφορίες που κατά το παρελθόν είχε αποθηκεύσει στον εγκέφαλό του. Κλασικά παραδείγματα διαταραχής της οπτικής αντίληψης είναι η αχρωματοψία ή το να δυσκολεύεται το παιδί να αναγνωρίσει λέξεις που έχει ξαναδεί.

Τα ύποπτα συμπτώματα

«Αυτό που πρέπει να θυμόμαστε οι γονείς είναι ότι τα παιδιά συνήθως δεν παραπονιούνται για την όρασή τους, διότι δεν συνειδητοποιούν καν ότι δεν βλέπουν καλά», τονίζει ο Δρ Κανελλόπουλος. «Επομένως οι γονείς είναι εκείνοι που πρέπει να τα πηγαίνουν για προληπτικό έλεγχο και επίσης να έχουν το νου τους για ύποπτα συμπτώματα», συμπληρώνει.

Τα συμπτώματα αυτά μπορεί να είναι:

- Πονοκέφαλος, κούραση των ματιών, υπερβολικό βλεφάρισμα ή τρίψιμο των ματιών
- Θολή ή διπλή όραση
- Αλληθώρισμα ή κίνηση των ματιών ανεξάρτητα το ένα από το άλλο
- Διάβασμα με το βιβλίο πολύ κοντά στο πρόσωπο.
- Σκύψιμο χαμηλά στο τραπέζι όταν διαβάζουν ή γράφουν
- Χρήση μόνο του ενός ματιού (το παιδί μπορεί να κοιτάζει από το πλάι ή να κλείνει το ένα μάτι όταν θέλει να δει κάτι)
- Δυσκολίες στο διάβασμα (π.χ. χάνει λέξεις ή παραλείπει ολόκληρες προτάσεις, πρέπει να δείχνει κάθε λέξη με το δάκτυλο για να μείνει στην ίδια γραμμή, διαβάζει αργά ή δεν καταλαβαίνει τι διαβάζει, επαναλαμβάνει τις λέξεις ή μπερδεύει τις παρόμοιες λέξεις και τις διαβάζει λάθος)
- Επίμονη αντιστροφή γραμμάτων ή λέξεων (μετά την Β' Δημοτικού)
- Δυσκολίες στο να θυμηθεί, να αναγνωρίσει ή να αναπαράγει σχήματα
- Φτωχός συντονισμός ματιών-χεριών
- Διάσπαση της προσοχής στην τάξη

«Αν το παιδί παρουσιάζει κάποιο ή κάποια από αυτά τα συμπτώματα χρειάζεται έλεγχο από έναν οφθαλμίατρο διότι μπορεί να οφείλονται σε πρόβλημα όρασης. Αν η εξέταση των ματιών είναι αρνητική, απαιτείται περαιτέρω έλεγχος από άλλους ειδικούς, διότι μπορεί να οφείλονται σε μη οφθαλμολογικά αίτια, όπως η δυσλεξία ή άλλες μαθησιακές δυσκολίες», καταλήγει ο ειδικός.

health.in.gr